EUROPAPARLAMENTET

2004 *2009*

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

PRELIMINÄR VERSION
2005/0259(CNS)

12.7.2007

*

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om förslaget till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet
(KOM(2005)0649 – C6-0079/2006 – 2005/0259(CNS))

Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor

Rådgivande utskotts föredragande (*): Genowefa Grabowska

(*) Förstärkt samarbete mellan utskott – artikel 47 i arbetsordningen

Teckenförklaring

*	Samrådsförfarandet *majoritet av de avgivna rösterna*
**I	Samarbetsförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
**II	Samarbetsförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***	Samtyckesförfarandet *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter utom i de fall som avses i artiklarna 105, 107, 161 och 300 i EG-fördraget och artikel 7 i EU-fördraget*
***I	Medbeslutandeförfarandet (första behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna*
***II	Medbeslutandeförfarandet (andra behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna den gemensamma ståndpunkten* *majoritet av parlamentets samtliga ledamöter för att avvisa eller ändra den gemensamma ståndpunkten*
***III	Medbeslutandeförfarandet (tredje behandlingen) *majoritet av de avgivna rösterna för att godkänna det gemensamma utkastet*

(Angivet förfarande baseras på den rättsliga grund som kommissionen föreslagit.)

Ändringsförslag till lagtexter

Parlamentets ändringar markeras med ***fetkursiv stil.*** *Kursiv stil* används för att uppmärksamma berörda avdelningar på eventuella problem i texten. Kursiveringen används för att markera ord eller textavsnitt som det finns skäl att korrigera innan den slutliga texten produceras (exempelvis om en språkversion innehåller uppenbara fel eller saknar textavsnitt). Dessa förslag underställs berörda avdelningar för godkännande.

INNEHÅLL

Sida

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION 5

MOTIVERING 26

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS LAGSTIFTNINGSRESOLUTION

om förslaget till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet (KOM(2005)0649 – C6-0079/2006 – 2005/0259(CNS))

(Samrådsförfarandet)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

– med beaktande av kommissionens förslag till rådet (KOM(2005)0649),

– med beaktande av artikel 61 c och artikel 67.2 i EG-fördraget, i enlighet med vilka rådet har hört parlamentet (C6-0079/2006),

– med beaktande av yttrandet från utskottet för rättsliga frågor över den föreslagna rättsliga grunden,

– med beaktande av artikel 51 och 35 i arbetsordningen,

– med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor och yttrandet från utskottet för rättsliga frågor (A6-.../2007).

1. Europaparlamentet godkänner kommissionens förslag såsom ändrat av parlamentet.

2. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ändra sitt förslag i överensstämmelse härmed i enlighet med artikel 250.2 i EG-fördraget.

3. Rådet uppmanas att underrätta Europaparlamentet om rådet har för avsikt att avvika från den text som parlamentet har godkänt.

4. Rådet uppmanas att på nytt höra Europaparlamentet om rådet har för avsikt att väsentligt ändra kommissionens förslag.

5. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att delge rådet och kommissionen parlamentets ståndpunkt.

Kommissionens förslag	Parlamentets ändringar
	Ändringsförslag 1 Beaktandeled 1
med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c ***och artikel 67.2*** i detta,	med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 61 c i detta,

Motivering

När utskottet för rättsliga frågor ombads yttra sig över den rättsliga grunden för förslaget till förordning av utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor ansåg rättsutskottet att förslaget borde behandlas inom medbeslutandeförfarandet.

Ändringsförslag 2
Beaktandeled 3

med beaktande av Europaparlamentets yttrande,	***utgår***

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslaget om beaktandeled 1.

Ändringsförslag 3
Beaktandeled 4a (nytt)

	i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget,

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslaget om beaktandeled 1.

Ändringsförslag 4
Skäl 9

(9) Förordningens tillämpningsområde bör omfatta alla former av underhållsskyldighet som har sin grund i ***familjeförhållanden*** eller förhållanden som ger liknande effekter. Syftet är att alla underhållsberättigade skall behandlas lika.	(9) Förordningens tillämpningsområde bör omfatta alla former av underhållsskyldighet som har sin grund i ***ett familje-, släktskaps-, äktenskaps- eller svågerlagsförhållande*** eller förhållanden som ger liknande effekter, ***såsom civila partnerskap***. Syftet är att alla underhållsberättigade skall behandlas lika. ***Skyldigheterna bör utformas i vidast möjliga mening så att de bland annat omfattar alla former av periodisk betalning, betalning av engångssummor, överlåtelse av äganderätt till egendom och egendomsjustering, fastställda på grundval av parternas respektive behov och resurser.***

Motivering

Man måste ge viss vägledning när det gäller betydelsen och räckvidden av uttrycket underhållsskyldighet. Det är viktigt att ange att även civila partnerskap och parförhållande mellan två personer av samma kön omfattas.

Ändringsförslag 5
Skäl 10

(10) Reglerna för internationell behörighet skiljer sig något från de nu gällande reglerna i deras lydelse enligt förordning (EG) nr 44/2001. För att på bästa sätt skydda de underhållsberättigades intressen och främja en god rättsskipning inom EU bör dessa regler förtydligas och täcka alla situationer där det finns tillräcklig anknytning mellan parternas situation och en medlemsstat. ***Tillämpning av gemenskapsbestämmelserna bör inte längre kunna uteslutas med hänvisning till att svaranden har hemvist i ett land utanför EU. Man bör heller inte kunna hänvisa till nationell rätt.***	(10) Reglerna för internationell behörighet skiljer sig något från de nu gällande reglerna i deras lydelse enligt förordning (EG) nr 44/2001. För att på bästa sätt skydda de underhållsberättigades intressen och främja en god rättsskipning inom EU bör dessa regler förtydligas och täcka alla situationer där det finns tillräcklig anknytning mellan parternas situation och en medlemsstat.

Motivering

Det är bäst att denna text utgår, med tanke på förhandlingarna om en konvention om indrivning av underhållsbidrag och andra former av familjeunderhåll i internationella ärenden vid Haagkonferensen, som Europeiska gemenskaperna anslöt sig till den 3 april 2007.

Ändringsförslag 6
Skäl 11

(11) Parterna bör gemensamt kunna välja behörig domstol, utom då det rör sig om underhållsbidrag till ett underårigt barn, för att garantera skyddet för ”den svaga parten”.	(11) Parterna bör gemensamt kunna välja behörig domstol, utom då det rör sig om underhållsbidrag till ett underårigt barn, för att garantera skyddet för ”den svaga parten”. ***Dömande domstol måste förvissa sig om att varje avtal om domstols behörighet har ingåtts på frivillig väg efter oberoende juridisk rådgivning och tar hänsyn till parternas situation vid tidpunkten för förhandlingarna. Alla avtal om val av***

domstol bör vara skriftliga.

Motivering

Det är viktigt att den domstol där talan väckts själv förvissar sig om att ett avtal om domstolsval har ingåtts frivilligt efter juridisk rådgivning och att det fortfarande är relevant mot bakgrund av parternas situation vid den tidpunkt då förhandlingarna sätter igång.

Ändringsförslag 7
Skäl 14

(14) Lagen i det land där den underhållsberättigade har hemvist bör ***även i fortsättningen ha företräde***, i enlighet med gällande internationella instrument, men lagen i domstolslandet ***bör komma i andra hand, eftersom den på detta särskilda område*** ger möjlighet att lösa tvister på ett enklare, snabbare och billigare sätt.	(14) Lagen i det land där den underhållsberättigade har hemvist bör ***tillämpas i första hand***, i enlighet med gällande internationella instrument, men lagen i domstolslandet ***får tillämpas även när den inte gäller i det land där den underhållsberättigade har hemvist, om den*** ger möjlighet att ***rättvist*** lösa tvister ***på detta område*** på ett enklare, snabbare och billigare sätt ***och det inte finns några tecken på "forum shopping"***.

Motivering

The Regulation's aim of enabling maintenance creditors easily to obtain a decision which will be automatically enforceable in another Member State would be frustrated if a solution were to be adopted which obliged courts to apply foreign law where the dispute could be resolved simpler, faster and more economically by applying the law of the forum. Application of foreign law tends to prolong proceedings and lead to additional costs being incurred in procedures which often involve an element of urgency and in which litigants do not necessarily have deep pockets. Moreover, in some cases application of the law of the creditor's country of habitual residence could give rise to an undesirable result, as in the case where the creditor seeks a maintenance order in the country of which she is a national having sought refuge there after leaving the country in which she had been habitually resident with her husband who is of the same nationality, who is still resident there.

On these grounds, this amendment provides for the discretionary application of the law of the forum, whilst safeguarding against forum shopping.

Ändringsförslag 8
Skäl 15

(15) Om den underhållsberättigade ***inte kan***	(15) Om ***varken lagen i det land där*** den

få underhåll från den underhållsskyldige ***med stöd av någon av de två ovannämnda lagarna***, bör det vara möjligt att tillämpa lagen i ett annat land till vilket underhållsskyldigheten har nära anknytning***.*** ***Det kan*** till exempel, men inte enbart, ***röra sig om*** det land som båda parter är medborgare i.	underhållsberättigade ***har hemvist eller lagen i domstolslandet gör det möjligt för den underhållsberättigade att*** få underhåll från den underhållsskyldige***, eller om det skulle vara orättvist eller olämpligt att tillämpa den lagen,*** bör det vara möjligt att tillämpa lagen i ett annat land till vilket underhållsskyldigheten har nära anknytning***,*** till exempel, men inte enbart, ***lagen i*** det land som båda parter är medborgare i.

Motivering

Detta ändringsförslag möjliggör tillämpning av lagen i ett annat land än det där den underhållsberättigade har hemvist eller där den domstol där talan väckts ligger, bland annat i syfte att undvika ”forum shopping” (kärandens försök att utnyttja den lagstiftning som är mest gynnsam).

Ändringsförslag 9
Skäl 16

(16) Parterna bör på vissa villkor ha rätt att välja vilken lag som skall tillämpas. De bör alltså kunna välja domstolslandets lag för en viss rättegång. Vidare bör de kunna komma överens om tillämplig lag genom avtal som ingåtts innan tvisten uppstår, men bara när det rör sig andra underhållsbidrag än de som skall utbetalas till barn eller till vuxna som på grund av en ändrad eller bristande beslutsförmåga inte kan bevaka sina intressen. Deras valfrihet bör dessutom vara begränsad till vissa lagar.	(16) Parterna bör på vissa villkor ha rätt att välja vilken lag som skall tillämpas. De bör alltså kunna välja domstolslandets lag för en viss rättegång. Vidare bör de kunna komma överens om tillämplig lag genom avtal som ingåtts innan tvisten uppstår, men bara när det rör sig andra underhållsbidrag än de som skall utbetalas till barn eller till vuxna som på grund av en ändrad eller bristande beslutsförmåga inte kan bevaka sina intressen. Deras valfrihet bör dessutom vara begränsad till vissa lagar. ***Dömande domstol måste förvissa sig om att varje avtal om val av lag har ingåtts efter oberoende juridisk rådgivning. Alla avtal om val av lag bör vara skriftliga.***

Ändringsförslag 10
Skäl 17

(17) Den underhållsskyldige bör skyddas mot tillämpning av den valda lagen i de fall då det familjeförhållande som ligger till	***utgår***

grund för underhållsbidraget inte otvetydigt kan betraktas som privilegierat. Det kan till exempel röra sig om förhållanden mellan släktingar i sidled eller släktingar genom gifte, underhållsskyldighet för släktingar i nedstigande led gentemot släktingar i uppstigande led eller upprätthållande av en skyldighet att ge hjälp efter upplösning av ett äktenskap.

Motivering

Denna text är oklar och verkar strida mot principen om ömsesidigt erkännande samt vara diskriminerande. Dessutom tycks detta skäl onödigt eftersom föredragandens ändringsförslag till artikel 20 har kvar ett skydd avseende offentliga åtgärder.

Ändringsförslag 11
Skäl 18a (nytt)

(18a) Särskilda kategorier av uppgifter rörande ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i politiskt parti eller fackförening, sexuell läggning eller hälsa bör behandlas endast om detta är absolut nödvändigt och proportionellt i ett specifikt fall och om detta sker i enlighet med särskilda garantier.

Ändringsförslag 12
Skäl 19

(19) När en dom om underhållsskyldighet har meddelats i en medlemsstat bör den kunna verkställas snabbt och effektivt i vilken annan medlemsstat som helst. ***De*** underhållsberättigade bör bland annat kunna utverka direkta avdrag på de underhållsskyldigas löner och bankkonton.

(19) ***Syftet med denna förordning är att införa förfaranden som leder till resultat och är tillgängliga, snabba, effektiva, kostnadseffektiva, anpassningsbara och rättvisa.*** När en dom om underhållsskyldighet har meddelats i en medlemsstat bör den kunna verkställas snabbt och effektivt i vilken annan medlemsstat som helst.

Underhållsberättigade bör bland annat kunna utverka direkta avdrag på de underhållsskyldigas löner och bankkonton.

Nya och effektiva metoder för verkställighet av domar om underhållsskyldighet bör uppmuntras.

Motivering

Liksom i förslaget till Haagkonvention bör man i förordningen sträva efter att främja tillgängliga, snabba, effektiva, kostnadseffektiva, anpassningsbara och rättvisa förfaranden.

Att se till att domar om underhållsskyldighet verkställs är problematiskt i många jurisdiktionsområden. Medlemsstaterna bör därför aktivt överväga nya metoder för att se till att domsluten verkställs, till exempel indragning av körkort, vilket har använts med stor framgång i områden utanför EU.

Ändringsförslag 13
Skäl 22

(22) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns såsom allmänna gemenskapsrättsliga principer, bland annat i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Den syftar särskilt till att garantera full respekt för privatlivet och familjelivet, skydd av personuppgifter, respekt för barnets rättigheter samt rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol i enlighet med artiklarna 7, 8, 24 och 47 i stadgan.	(22) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns såsom allmänna gemenskapsrättsliga principer, bland annat i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Den syftar särskilt till att garantera full respekt för privatlivet och familjelivet, skydd av personuppgifter, respekt för barnets rättigheter samt rätt till ett effektivt rättsmedel och till en opartisk domstol i enlighet med artiklarna 7, 8, 24 och 47 i stadgan. ***Vid tillämpningen av denna förordning bör hänsyn tas till artiklarna 3 och 27 i FN:s konvention om barnets rättigheter av den 20 november 1989, där följande föreskrivs:***
	– Vid alla åtgärder som rör barn skall barnets bästa komma i främsta rummet.
	– Varje barn har rätt till den levnadsstandard som krävs för barnets fysiska, psykiska, andliga, moraliska och sociala utveckling.
	– Föräldrar eller andra som är ansvariga för barnet har, inom ramen för sin förmåga och sina ekonomiska resurser, huvudansvaret för att säkerställa de

	levnadsvillkor som är nödvändiga för barnets utveckling.
	– Särskilt i de fall då den person som har det ekonomiska ansvaret för barnet bor i en annan stat än barnet skall konventionsstaterna vidta alla lämpliga åtgärder, inklusive främjande av internationella överenskommelser, för att säkerställa indrivning av underhåll för barnet från föräldrar eller andra ansvariga personer.

Motivering

Barnets rättigheter enligt FN-konventionen bör beaktas.

Ändringsförslag 14
Skäl 23

(23) ***I enlighet med artikel 2 i*** rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[1] ***bör de åtgärder som behövs för genomförandet av denna förordning antas enligt det rådgivande förfarande som föreskrivs i artikel 3 i ovannämnda beslut***.	(23) ***De åtgärder som behövs för genomförandet av denna förordning bör antas enligt*** rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter[1].
[1] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.	[1] EGT L 184, 17.7.1999, s. 23. ***Beslut senast ändrat genom beslut 2006/512/EG (EUT L 200, 22.7.2006, s. 11).***

Motivering

Bestämmelserna för kommittéförfarandet har anpassats för att ta hänsyn till ändringarna av 1999 års beslut om kommittéförfarandet. Se även ändringsförslagen till artiklarna 50 och 51.

Ändringsförslag 15
Skäl 24

(24) Denna förordning bör ersätta tidigare antagna gemenskapsinstrument som omfattar samma område. Den bör vidare ha	(24) Denna förordning bör ersätta tidigare antagna gemenskapsinstrument som omfattar samma område. Den bör vidare ha

företräde framför övriga internationella instrument mellan medlemsstaterna på området för att samla och förenkla gällande rättsregler.	företräde framför övriga internationella instrument mellan medlemsstaterna på området för att samla och förenkla gällande rättsregler. ***Den bör vara förenlig med den kommande Haagkonventionen om indrivning i utlandet av underhållsbidrag och andra former av familjeunderhåll.***

Motivering

Det är viktigt att klargöra att förordningen syftar till att vara förenlig med den kommande Haagkonventionen.

Ändringsförslag 16
Artikel 1, punkt 1

1. Denna förordning skall tillämpas på underhållsskyldighet som har sin grund i ***familjeförhållanden*** eller förhållanden som, enligt den lag som är tillämplig på sådana förhållanden, ger liknande effekter.	1. Denna förordning skall tillämpas på underhållsskyldighet som har sin grund i ***ett familje-, släktskaps-, äktenskaps- eller svågerlagsförhållande*** eller ***i*** förhållanden som, enligt den lag som är tillämplig på sådana förhållanden, ger liknande effekter***,*** ***såsom civila partnerskap***.

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslaget till skäl 9.

Ändringsförslag 17
Artikel 2, led 8

(8) underhållsberättigad: varje fysisk person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag,	(8) underhållsberättigad: varje fysisk person som har eller påstås ha rätt att få underhållsbidrag ***eller ett offentligt organ som är ombud för den underhållsberättigade för att se till att domen verkställs***,

Ändringsförslag 18
Artikel 2, led 9

(9) underhållsskyldig: varje fysisk person som är eller påstås vara skyldig att betala	(9) underhållsskyldig: varje fysisk person som är eller påstås vara skyldig att betala underhållsbidrag***, eller ett offentligt organ***

underhållsbidrag.	***som har tagit över skyldigheten att betala underhållsbidrag till den underhållsberättigade***.

Ändringsförslag 19
Artikel 2, led 9a (nytt)

	(9a) Begreppet ”talan om en persons rättsliga status” skall betyda varje slags talan som har att göra med äktenskapsskillnad, hemskillnad eller upplösning av äktenskap eller fastställande av faderskap.

Motivering

Man måste ange exakt vad som menas med uttrycket ”talan om en persons rättsliga status”. Definitionen är densamma som i förordning nr 2201/2003, men den har utvidgats till att omfatta även faderskapsärenden.

Ändringsförslag 20
Artikel 3, led c

c) den domstol som är behörig att pröva en talan om en persons rättsliga status, om talan om underhåll har samband med den talan, ***såvida inte behörigheten endast grundar sig på den ena partens medborgarskap,*** eller	c) den domstol som är behörig att pröva en talan om en persons rättsliga status, om talan om underhåll har samband med den talan, eller

Motivering

Begränsningen tycks inte tjäna några användbara syften.

Ändringsförslag 21
Artikel 3, led d

d) den domstol som är behörig att pröva en talan om föräldraansvar, i den mening som avses i förordning (EG) nr 2201/2003, om talan om underhåll har samband med den talan.	d) den domstol som är behörig att pröva en talan om föräldraansvar, i den mening som avses i förordning (EG) nr 2201/2003, om talan om underhåll har samband med den talan ***och en talan om föräldraansvar redan har väckts eller väcks samtidigt som en***

	begäran om underhåll görs vid den domstolen.

Motivering

Detta klargörande verkar behövas.

Ändringsförslag 22
Artikel 4, punkt 2

2. Ett sådant avtal om behörighet skall vara skriftligt. ***Ett elektroniskt meddelande som möjliggör en varaktig dokumentation av avtalet skall anses vara likvärdigt med ett skriftligt meddelande.***	2. Ett sådant avtal om behörighet skall vara skriftligt.

Motivering

Den här bestämmelsen är alltför vag. Den skulle till exempel kunna omfatta vanliga e-brev som två personer skickat till varandra.

Ändringsförslag 23
Artikel 4, punkt 2a (ny)

	2a. Dömande domstol måste förvissa sig om att varje avtal om domstols behörighet har ingåtts på frivillig väg efter oberoende juridisk rådgivning och tar hänsyn till parternas situation vid tidpunkten för förhandlingarna.

Motivering

Se motiveringen till ändringsförslaget till skäl 11.

Ändringsförslag 24
Artikel 6, led b

b) när det är fråga om underhållsskyldighet mellan makar eller före detta makar, domstolarna i den medlemsstat inom vars territorium makarna senast hade gemensamt hemvist, om de fortfarande hade hemvist där	*(Berör inte den svenska versionen.)*

mindre än ett år innan talan väcktes.

Motivering

(Berör inte den svenska versionen.)

Ändringsförslag 25
Artikel 10, stycke 1a (nytt)

När talan om underhållsskyldighet väckts genom en begäran om interimistiska åtgärder, skall artiklarna 7 och 8 inte innebära att den lag som tillämpas på yrkandet om interimistiska åtgärder också nödvändigtvis måste tillämpas på en senare begäran om underhåll eller ändring av underhåll som gjorts i samband med domstolsförhandlingar om äktenskapsskillnad, annullering av äktenskap/civilt partnerskap eller laglig separation.

Motivering

Om en sådan här bestämmelse inte fanns skulle det kunna anföras att när en kvinna begär underhåll genom interimistiska åtgärder i land A, där hon sökt skydd, måste lagen i land A tillämpas på alla frågor som har att göra med underhållsskyldigheter som uppkommer i samband med därefter följande skilsmässoförhandlingar i land B, vilket är hennes ursprungsland och det land där hon har hemvist med sin make.

Ändringsförslag 26
Artikel 13

1. Underhållsskyldighet regleras av lagen i det land där den underhållsberättigade har hemvist.	1. Underhållsskyldighet regleras av lagen i det land där den underhållsberättigade har hemvist.
2. Domstolslandets lag skall tillämpas	2. Domstolslandets lag skall tillämpas
a) när den underhållsberättigade ***inte kan få underhåll från den underhållsskyldige med stöd av den lag som anvisas enligt punkt 1*** eller	a) när ***domstolslandets lag är lagen i det land där*** den underhållsberättigade ***har hemvist*** eller
b) när den underhållsberättigade ***ansöker om det och det är fråga om*** lagen i det land där	b) när den underhållsberättigade ***inte kan tilldömas underhåll från den***

den underhållsskyldige har hemvist.	***underhållsskyldige enligt*** lagen i det land där den underhållsskyldige har hemvist.
	c) om den underhållsberättigade inte begär något annat och domstolen är förvissad om att han eller hon har fått oberoende juridisk rådgivning i frågan, när domstolslandets lag är lagen i det land där den underhållsskyldige har hemvist.
3. ***Om den underhållsberättigade inte kan få underhåll från den underhållsskyldige med stöd av föregående punkter och om det följer av de samlade omständigheterna att underhållsskyldigheten har nära anknytning till ett annat land, särskilt det land där både den underhållsberättigade och den underhållsskyldige är medborgare, skall lagen i det land som underhållsskyldigheten har nära anknytning till tillämpas***.	3. ***Utan att det inverkar på bestämmelserna i punkt 1 får lagen i domstolslandet tillämpas även när den inte är lagen i det land där den underhållsberättigade har hemvist, när den ger möjlighet att rättvist lösa underhållstvister på ett enklare, snabbare och billigare sätt och det inte finns några tecken på ”forum shopping”***.
	4. När varken lagen i det land där den underhållsberättigade har hemvist eller lagen i domstolslandet gör det möjligt för den underhållsberättigade att få underhåll från den underhållsskyldige, eller när det skulle vara orättvist eller olämpligt att tillämpa den lagen, skall underhållsskyldigheten regleras av lagen i ett annat land till vilket underhållsskyldigheten har nära anknytning, till exempel, men inte enbart, det land som båda parter är medborgare i.

Motivering

Se motiveringarna till ändringsförslagen till skäl 14 och 15.

Ändringsförslag 27
Artikel 14, stycke 1a (nytt)

	under förutsättning att den domstol där talan väckts är förvissad om att avtalet om val av domstol eller lag har ingåtts frivilligt och efter oberoende juridisk rådgivning.

Ändringsförslag 28
Artikel 15

Artikel 15	***utgår***
Icke tillämpning av den anvisade lagen på den underhållsskyldiges begäran	
1. När det är fråga om annan underhållsskyldighet än mot barn och sårbara vuxna samt mellan makar eller före detta makar, får den underhållsskyldige invända mot den underhållsberättigades anspråk på den grunden att han inte är underhållsskyldig enligt lagen i det land där båda är medborgare eller, om de inte är medborgare i samma land, lagen i det land där den underhållsskyldige har hemvist.	
2. När det är fråga om underhållsskyldighet mellan makar eller före detta makar, får den underhållsskyldige invända mot den underhållsberättigades anspråk på den grunden att han inte är underhållsskyldig enligt lagen i det land som äktenskapet har närmast anknytning till.	

Motivering

Denna text verkar strida mot principen om ömsesidigt erkännande och vara diskriminerande.

Ändringsförslag 29
Artikel 17

1. Tillämplig lag på en underhållsskyldighet reglerar bland annat	1. Tillämplig lag på en underhållsskyldighet reglerar bland annat
(a) förekomsten ***och omfattningen*** av den underhållsberättigades rättigheter och gentemot vem han kan utöva dem,	(a) förekomsten av den underhållsberättigades rättigheter och gentemot vem han kan utöva dem***, för hur lång tid och till vilket belopp,***
(b) ***i vilken utsträckning*** den underhållsberättigade kan begära underhåll	(b) ***för hur lång tid och till vilket belopp*** den underhållsberättigade kan begära underhåll

retroaktivt,	retroaktivt,
c) beräkningssätt och indexering av underhållsbidrag,	c) beräkningssätt och indexering av underhållsbidrag,
d) preskription och tidsfrister för att väcka talan,	d) preskription och tidsfrister för att väcka talan,
e) ett offentligt organs rätt att begära återbetalning för bidrag som har utbetalats och begränsningarna för den underhållsskyldiges förpliktelse.	e) ett offentligt organs rätt att begära återbetalning för bidrag som har utbetalats och begränsningarna för den underhållsskyldiges förpliktelse.
2. ***Oavsett vilket innehåll den tillämpliga lagen har, skall hänsyn tas till den underhållsberättigades behov och den underhållsskyldiges tillgångar vid fastställandet av underhållsbidragets storlek***.	2. ***Utan att det påverkar tillämpningen av bestämmelserna i punkt 1 skall domstolen när den fastställer underhållsbidragets storlek utgå från den underhållsberättigades verkliga och aktuella behov och den underhållsskyldiges verkliga och aktuella resurser, och ta hänsyn till de rimliga behov och eventuella ytterligare underhållsskyldigheter som han eller hon har***.

Motivering

Ändringsförslaget syftar till att göra kommissionens text mer exakt. Det är viktigt att klargöra att den underhållsberättigades verkliga och aktuella behov är av avgörande betydelse och att ta hänsyn till det faktum att den underhållsskyldige kanske redan är förpliktad att betala underhåll, till exempel till en tidigare partner.

Ändringsförslag 30
Artikel 20

Tillämpning av en bestämmelse i den lag som anvisas i denna förordning får vägras endast om en sådan tillämpning är uppenbart oförenlig med grunderna för domstolslandets rättsordning. ***Tillämpningen av en bestämmelse i lagen i en medlemsstat som anvisas i denna förordning får dock inte vägras på denna grund.***	Tillämpning av en bestämmelse i den lag som anvisas i denna förordning får vägras endast om en sådan tillämpning är uppenbart oförenlig med grunderna för domstolslandets rättsordning.

Motivering

Detta skydd måste upprätthållas.

Ändringsförslag 31
Artikel 21

När en stat ***omfattar flera*** territoriella enheter ***som var och en*** har sina egna rättsregler i fråga om underhållsskyldighet***,*** skall ***varje sådan enhet anses som ett land vid fastställandet av den lag som skall tillämpas enligt*** denna förordning.	En stat ***inom vilken olika*** territoriella enheter har sina egna rättsregler i fråga om underhållsskyldighet skall ***inte behöva tillämpa*** denna förordning ***vid lagkonflikter enbart mellan lagarna i sådana enheter***.

Motivering

Detta ändringsförslag motsvarar en bestämmelse i Rom II-förordningen. Bestämmelsen ger medlemsstater som består av flera jurisdiktioner möjlighet att själva besluta om de skall anta bestämmelser som utformats enligt gemenskapslagstiftningen för att hantera rent interna förhållanden.

Ändringsförslag 32
Artikel 22, punkt 3

3. ***Medlemsstaterna skall inom sex månader från denna förordnings ikraftträdande underrätta kommissionen om vilka delgivningssätt som är tillämpliga. De skall meddela kommissionen alla ändringar av dessa uppgifter***. ***Kommissionen skall offentliggöra dessa uppgifter.***	3. ***Delgivning får även ske till svarandens ombud***.

Motivering

The methods of service provided for correspond to those provided for in Regulation No 1896/2006 on the European order for payment procedure, which makes no provision for changing the applicable methods of service. For the sake of simplicity, consideration should be given to making a reference merely to Regulation (EC) No 1348/2000 of 29 May 2000 on the service in the Member States of judicial and extrajudicial documents in civil or commercial matters.

The new paragraph 3 allows service to be made on the defendant's legal representative in accordance with a provision included in Regulation No 1896/2006.

Ändringsförslag 33
Artikel 29

Om sökanden i ursprungsmedlemsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, skall han vid verkställighetsförfarandet vara berättigad till rättshjälp eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i den verkställande medlemsstaten.	Om sökanden i ursprungsmedlemsstaten helt eller delvis hade rättshjälp eller var befriad från kostnader och avgifter, skall han vid verkställighetsförfarandet vara berättigad till rättshjälp ***i enlighet med bestämmelserna i direktiv 2003/8/EG av den 27 januari 2003 om förbättring av möjligheterna till rättslig prövning i gränsöverskridande tvister genom fastställande av gemensamma minimiregler för rättshjälp i sådana tvister***[1] eller kostnads- och avgiftsbefrielse i största möjliga utsträckning enligt lagen i den verkställande medlemsstaten.
	_____
	[1] EGT L 26, 31.1.2003, s. 41.

Ändringsförslag 34
Artikel 33, led a

a) Den underhållsskyldige åberopar nya omständigheter som ursprungsdomstolen inte kände till när den meddelade domen.	***utgår***

Motivering

Denna bestämmelse lämnar för stort utrymme för en underhållsskyldig som vill smita från sina förpliktelser. Det finns redan bestämmelser i led b för den situation när den underhållsskyldige har ansökt om ny prövning i ursprungsdomstolen. Dessutom är det oklart hur den domstol som skall besluta om verkställighet skall kunna pröva det beslut som fattats av ursprungsdomstolen: inte alla domstolsbeslut innehåller en uttömmande förklaring av grunderna och den domstol där verkställighet söks får inte alla handlingar i ärendet.

Ändringsförslag 35
Artikel 35, punkt 1

1. En underhållsberättigad kan ansöka om att den domstol som behandlar sakfrågan fattar beslut om tillfällig frysning av ett	1. En underhållsberättigad kan ansöka om att den domstol som behandlar sakfrågan fattar beslut om tillfällig frysning av ***det***

bankkonto i en annan medlemsstat, riktat mot den bank där den underhållsskyldige har ett bankkonto. Ansökan och beslutet om tillfällig frysning av ett bankkonto skall upprättas med användning av standardformuläret i bilaga IV till denna förordning.	***belopp som krävs för att uppfylla underhållsskyldigheten, på*** ett bankkonto i en annan medlemsstat, ***varvid beslutet skall riktas*** mot den bank där den underhållsskyldige har ett bankkonto. Ansökan och beslutet om tillfällig frysning av ett bankkonto skall upprättas med användning av standardformuläret i bilaga IV till denna förordning.

Ändringsförslag 36
Artikel 35a (ny)

	Artikel 35a
	Andra verkställighetsbeslut
	Dömande domstol får besluta om alla slags övriga åtgärder för verkställighet som den anser lämpliga, om de ingår i domstolslandets nationella lagstiftning.

Motivering

Den domstol som skall döma i målet bör inte vara begränsad till de beslut som listas i förordningen. Medlemsstaterna bör uppmuntras att överväga nya metoder för verkställighet, inklusive dem som använts med stor framgång i områden utanför EU, och domstolarna bör absolut utnyttja de åtgärder som står till buds i den nationella lagstiftningen.

Ändringsförslag 37
Artikel 38, punkt 1

1. Bestämmelserna i kapitel VI är vid behov tillämpliga på erkännande och verkställighet av verkställbara officiella handlingar och verkställbara avtal mellan parter. Den behöriga myndigheten i en medlemsstat där en officiell handling eller ett avtal mellan parter är verkställbart skall ***på begäran av en berörd part*** utfärda ett intyg med användning av standardformuläret i bilaga II till denna förordning.	1. Bestämmelserna i kapitel VI är vid behov tillämpliga på erkännande och verkställighet av verkställbara officiella handlingar och verkställbara avtal mellan parter. Den behöriga myndigheten i en medlemsstat där en officiell handling eller ett avtal mellan parter är verkställbart skall ***automatiskt*** utfärda ett intyg med användning av standardformuläret i bilaga II till denna förordning.

Motivering

Förordningens bestämmelser skall gå att tillämpa med så lite formaliteter som möjligt.

Ändringsförslag 38
Artikel 44, punkt 1

1. Centralmyndigheterna skall på de villkor som anges i detta kapitel ge tillgång till uppgifter som kan underlätta indrivningen av underhållsbidrag. Dessa uppgifter skall lämnas ut för att uppnå något av följande syften:	1. Centralmyndigheterna skall på de villkor som anges i detta kapitel ge tillgång till uppgifter som ***i ett specifikt fall*** kan underlätta indrivningen av underhållsbidrag. Dessa uppgifter skall lämnas ut för att uppnå något av följande syften:

Ändringsförslag 39
Artikel 44, punkt 1, led a

a) Fastställa ***var*** den ***underhållsskyldige befinner sig***.	a) Fastställa den ***underhållsskyldiges adress***.

Ändringsförslag 40
Artikel 44, punkt 1a (ny)

	1a. I enlighet med proportionalitetsprincipen skall de personliga uppgifter som skall behandlas fastställas från fall till fall inom ramen för den information som finns tillgänglig, och behandlingen skall endast vara tillåten om den är nödvändig för att underlätta verkställighet av en dom om underhåll.

Ändringsförslag 41
Artikel 44, punkt 1b (ny)

	1b. Biometriska uppgifter såsom fingeravtryck och DNA skall inte behandlas.

Ändringsförslag 42
Artikel 44, punkt 1c (ny)

1c. Särskilda kategorier av uppgifter rörande ras eller etniskt ursprung, politiska åsikter, religiös eller filosofisk övertygelse, medlemskap i politiskt parti eller fackförening, sexuell läggning eller hälsa skall behandlas endast om detta är absolut nödvändigt och proportionellt i ett specifikt fall och om detta sker i enlighet med särskilda garantier.

Ändringsförslag 43
Artikel 44, punkt 2a (ny)

2a. En begäran om andra uppgifter än dem som anges i punkt 2 skall vara proportionerlig och nödvändig för att uppnå de syften som anges i punkt 1.

Ändringsförslag 44
Artikel 46, punkt 3

3. En domstol får bevara uppgifter som har översänts enligt denna förordning endast så länge som den behöver dem för att underlätta indrivningen av ett underhållsbidrag. ***Uppgifterna får inte bevaras längre än ett år.***	3. En domstol får bevara uppgifter som har översänts enligt denna förordning endast så länge som den behöver dem för att underlätta indrivningen av ett underhållsbidrag.

Motivering

Uppgifterna skall finnas tillgängliga så länge som det krävs för att uppfylla det syfte som de insamlades eller behandlas för. När det gäller underhållsskyldighet kommer uppgifterna i vissa fall att behövas under en lång tid för att domaren skall ha möjlighet att regelbundet utvärdera både om det fortfarande finns en rättslig grund för att bevilja underhållsbidrag och fastställa rätt belopp. Enligt de uppgifter som kommissionen tillhandahållit betalas ett underhållsbidrag i genomsnitt ut under åtta år.

Ändringsförslag 45
Artikel 48, punkt 3a (ny)

3a. Denna förordning står i överensstämmelse med Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG av den 24 oktober 1995 om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter, och innebär att medlemsstaterna måste skydda fysiska personers rättigheter och friheter i samband med behandling av personuppgifter, och i synnerhet deras rätt till privatliv, för att garantera det fria flödet av personuppgifter inom gemenskapen.

Ändringsförslag 46
Artikel 50

Varje ändring av bilagorna till denna förordning skall antas i enlighet med det rådgivande förfarandet i artikel 51.2.

(Berör inte den svenska versionen.)

Ändringsförslag 47
Artikel 51

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté ***som skall bestå av företrädare för medlemsstaterna och ha kommissionens företrädare som ordförande***.

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté ***i enlighet med artikel 75 i förordning EG nr 44/2001***.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall det rådgivande förfarandet i ***artikel 3*** i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i ***artikel 7.3*** det beslutet skall iakttas.

2. När hänvisning sker till denna punkt skall det rådgivande förfarandet i ***artiklarna 3 och 7*** i beslut 1999/468/EG tillämpas, varvid bestämmelserna i ***artikel 8*** *i* det beslutet skall iakttas.

MOTIVERING

1. Inledning

På EU-nivå saknas för närvarande ett gemensamt, harmoniserat system för erkännande och verkställighet av domar om underhåll.

Huvudsyftet med förslaget till rådets förordning om domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet av domar samt samarbete i fråga om underhållsskyldighet är att undanröja rättsliga hinder för indrivning av underhållsbidrag från en medborgare med hemvist i en annan EU-medlemsstat.

Förordningen inriktas på snabb och (i allmänhet) kostnadsfri indrivning av underhållsbidrag. Det rör sig om en central och nödvändig förordning för EU:s medborgare. I och med förverkligandet av den inre marknaden har den gränsöverskridande rörligheten för personer ökat avsevärt – och därmed de problem som kan drabba partner till migranter, särskilt i de nya medlemsstaterna, vars medborgare utnyttjar den fria rörligheten fullt ut. Dessutom måste hänsyn tas till det faktum att antalet skilsmässor och separationer ökar i hela unionen.

Under betänkandets utarbetande kontaktade föredraganden både institutioner som handlägger ärenden om underhållsskyldighet och personer som försöker utverka dessa. Till följd av samråden upptäckte hon tyvärr att domstolsbesluten i många fall inte genomförs. I Polen, till exempel, uppskattas endast 10 procent av de underhållsskyldiga fullgöra denna plikt. Övriga som borde betala underhåll till sina barn gör allt för att undvika det: de överlåter sin egendom på nära och avlägsna släktingar, de arbetar inte officiellt, trots att de likväl har något slags stadig inkomst, de öppnar inte brev från indrivningsmyndigheter och de håller sig undan rättvisan. För att få folk att betala underhållsbidrag tvingas de ansvariga institutionerna även vidta radikala åtgärder, som att dra in körkortet. Samtidigt lever de underhållsberättigade under mycket knappa förhållanden, och de har ofta inte ens tillräckligt med pengar för sitt uppehälle.

Man kan tänka sig att dessa problem är ännu svårare att hantera när den underhållsskyldige bor utomlands. Förfarandena för att indriva underhållsbidrag är mycket längre, krångligare och i många fall till och med omöjliga att genomföra. Förordningen har lagts fram just för att undvika sådana situationer och för att göra EU-medborgarnas liv lättare.

För att kunna lyfta fram denna viktiga fråga och förmå medlemsstaterna att ta itu med den och snabbt slutföra arbetet med förslaget till förordning har föredraganden beslutat att anordna en offentlig utfrågning i frågan, som kommer att äga rum den 11 september.

2. Rättslig ram

Förslaget till förordning är följden av en långsiktig handlingsplan för stärkt frihet, säkerhet och rättvisa i EU som stats- och regeringscheferna antog vid Europeiska rådets möte i Haag i november 2004 (känd som ”Haagprogrammet”). I detta program uppmanas kommissionen att under 2005 lägga fram ett förslag med ett utkast till instrument om erkännande och

verkställighet av domar om underhåll, inbegripet säkerhetsåtgärder och preliminär verkställighet.

Samtidigt har Haagkonferensen för internationell privaträtt (en internationell organisation i vilken EU:s alla medlemsstater och 40 andra stater är medlemmar) sedan 1999 arbetat parallellt med en genomgripande reform av det internationella systemet i samband med underhållskrav i utlandet. Arbetet skall slutföras i november 2007.

Föredraganden följer arbetet i Haagkonferensen för internationell privaträtt på nära håll och anser att dess bestämmelser bör ligga i linje med EU:s förslag. Men samtidigt anser hon att EU behöver en separat internationell förordning i frågan. Det stora antalet källor och integrationsgraden inom EU går inte att jämföra med situationen för länder utanför EU, och eftersom ambitionsnivån inom EU också är en annan är det nödvändigt att skapa ett separat, mer långtgående system för erkännande och verkställighet av domar om underhåll. Detta nya system måste dock i möjligaste mån motsvara den ram som Haagkonferensen för internationell privaträtt utarbetar, men det kan vara mer avancerat. Det måste även betonas att det tar lång tid att ratificera en konvention och att stater ibland inte ratificerar dem överhuvudtaget. Med hänsyn till omfattningen av det ökande problemet med indrivning av underhållsbidrag är det uppenbart att det inom EU behövs en ny, snabb och effektiv mekanism i detta avseende.

3. Tillämpningsområde och innehåll

Förordningens tillämpningsområde omfattar all underhållsskyldighet som har sin grund i familjeförhållanden (artikel 1). Föredraganden stöder inriktningen på de lösningar som tagits med i förslaget till förordning. Hon vill dock framhålla det faktum att förordningens tillämpningsområde bör omfatta begreppet ”underhållsskyldighet” såsom det definieras i varje medlemsstats nationella lagstiftning, eftersom begreppet definieras olika i varje medlemsstat.

Kommissionen har i en enda rättsakt behandlat alla de mekanismer som är tillämpliga i denna fråga: domstols behörighet, tillämplig lag, erkännande och verkställighet, samarbete och undanröjande av hinder för ett bra genomförande av förfarandena.

Förordningen skall bidra till att förenkla medborgarnas liv. Viktigast av allt är att förenkla förfarandena för att fastställa underhållsskyldigheten. Kommissionen föreslår därför att man, när dom har meddelats, vidtar åtgärder så att den utan formaliteter får samma verkan som i ursprungslandet.

I praktiken skulle förfarandet för att indriva underhållsbidrag bestå av ett enda steg, dvs. den underhållsberättigade skulle behöva framställa en begäran vid en domstol. Därefter skulle ett utsett centralorgan i den underhållsberättigades stat, på domstolens anmodan, skicka en lämplig ansökan till ett utsett centralorgan i den underhållsskyldiges stat, som skulle insamla de uppgifter om den underhållsskyldige som krävs för att fastställa och verkställa underhållsskyldigheten och sedan skicka tillbaka dem till den underhållsberättigades stat.

Den underhållsberättigade skulle få rätt att hos ursprungsdomstolen ansöka om en månatlig automatisk överföring, riktat mot den underhållsskyldiges arbetsgivare i en annan

medlemsstat eller en bank i en annan medlemsstat där den underhållsskyldige är innehavare av ett bankkonto (artikel 34). En underhållsberättigad skulle kunna ansöka om att den domstol som behandlar sakfrågan fattar beslut om tillfällig frysning av ett bankkonto i en annan medlemsstat, riktat mot den bank där den underhållsskyldige har ett bankkonto (artikel 35). Den allmänna regeln skulle vara att underhållskrav har företräde framför den underhållsskyldiges alla övriga skulder (artikel 36).

4. Slutsatser

Föredraganden stöder förslaget till förordning och godtar inriktningen på de föreslagna lösningarna. Genomförandet av förordningen kommer utan tvekan att få positiva sociala effekter, eftersom underhållsberättigade som bor i en medlemsstat därmed kommer att få hjälp att driva sina krav mot underhållsskyldiga som är bosatta i andra medlemsstater. Förordningen kan därför främja den inre marknadens funktion, huvudsakligen genom att undanröja hindren för den fria rörligheten för personer som nu drabbas av skillnaderna mellan medlemsstaterna när det gäller verkställighet av domar om underhållsskyldighet.

Med förslaget till förordning om underhållsskyldighet tillgodoses ett verkligt behov i dagens samhälle: att förbättra ställningen för underhållsberättigade, som framför allt är barn. Det växande antalet separationer i kombination med ökande rörlighet i Europeiska unionen betyder oundvikligen alltfler gränsöverskridande tvister om underhållsbidrag. En effektivare indrivning av underhållsbidrag kommer således att förbättra många barns livs- och utbildningsvillkor. Förslaget kommer att göra det lättare för den underhållsberättigade att vända sig till en behörig domstol med sina krav. Och när dom har meddelats kommer man att vidta åtgärder så att den automatiskt och utan formaliteter erkänns i alla medlemsstater. Den stora förändringen är att den underhållsberättigade nu kommer att kunna dra nytta av den utmärkta hjälp som den nya förordningen erbjuder för att hävda sina medborgerliga rättigheter.